

FORÅR 2015 · NR.1 · ÅRGANG 17
Landsforeningen Af nuværende og tidligere Psykiatribrugere

LANDSMØDET 2015

LAP

MEDEMSBLAD

LEDER:

GENNEMBRUDSPROJEKTET ER NU AFSLUTTET

Så blev tredje fase af gennembrudsprojektet afsluttet med en ret spændende konference i Nyborg. LAP deltog i paneldebatten og med oplæg ved Bo Steen Jensen. Her gjorde vi opmærksom på, at de begyndende paradigmeskift, der kunne spores i idékataloget, skulle støttes op fra alle kanter: Brugere, personaler og måske ikke mindst politikere. Derfor er det beskæmmende nu her kort tid efter at opleve, at psykiatrien endnu en gang beskæres økonomisk, fordi der er "overforbrug" i somatikken - alene ordet, begrebet skærer i ørerne. Skal vi da undlade at behandle? Såvel i somatikken som i psykiatrien?

Det vi kan frygte er, at de berammede besparelser har en størrelse, der betyder at de landvindinger, der er opnået på de i gennembruds projekt tre deltagende afsnit, forsvinder, fordi der vil forekomme personaleindskrænkninger i et i forvejen ofte undernormeret personale.

BESPARELSERNE I REGIONERNE

Grundet øget aktivitet i somatikken og øgede medicinudgifter til især kræftpatienter samt en regnefejl i sundhedsministeriet er budgetterne for regionerne genåbnet, og det betyder besparelser i 2015 for psykiatrien på 75 mio. på landsplan og i 2016 skal der spares 225 mio. Dette kan ikke nås udelukkende ved slankning af psykiatrirfor-

valtningerne, så det koster højst sandsynligt personale også

LAP må på det kraftigste opfordre partierne bag finanslov og finansaftalerne med regionerne til at der indføres en bufferkapital i aftalerne. Så såkaldt overforbrug i den ene sektor ikke skal betales ved ødelæggende besparelser i den anden. Ingen kan jo forudse behandlingsbehov, så for snævre bevillinger er livstruende. Og det virker lidt anakronistisk, at en forhenværende sundhedsministers "løft" til psykiatrien nu udhules af sparekrav eller udligningsoverførsler af bevillinger.

PSYKIATRILOV I HØRING

Ved et foretræde for folketingets sundhedsudvalg tirsdag den 17. marts havde LAP mulighed for at fremlægge vores kommentarer til forslaget om ny, men ikke særligt fornyende - derimod konservativ psykiatrilov. Vi ser det glædeligt, at psykiaterne pålægges at følge sundhedsstyrelsens vejledninger omkring brug af medicinering og ikke mindst overholde max. doseringer.

Vi håber ikke folketingets politikere igen vil give psykiaterne tilladelse til at overskride dosis ved tvangsmedicineringer, det vil jo svare til at give tyve lov til at stjæle. Det skal ikke være en hemmelighed at LAP gerne havde set at nogle af de mange progressive tiltag og succeserfaringer, der er set ude i det virkelige liv var blevet afspejlet i lov-

forslaget. Man fornemmer en vis juridisk overforsigtighed. Men man ved jo at love - også fornyede - ofte er 10 år bagud.

SUNDHEDSSTYRELSEN SVIGTER BORGERNE IGEN

Sundhedsstyrelsens manglende konsekvens overfor dårligt fungerende psykiatere - der er nu registreret tre psykiatere, hvor sundhedsstyrelsen har svigtet borgerne, idet man, selv om man vidste besked om, at disse psykiatere ikke fungerede, valgte ikke at gribe ind og inddrage deres bestallinger. Tilsyneladende er dette sket på baggrund af en overforsigtighed i bedømmelsen af manglerne. En overforsigtighed, som muligvis skjuler sig i, at det vel er fornødent, at tilsynet foretages på lægefagligt grundlag.

Vi indsætter her et par citater fra professor Poul Videbech:

Når tilsynet ellers virker, vil de kunne sortere de værste crack-pots fra, men ikke sikre at legen i øvrigt er up-to-date med de nyeste behandlingsprincipper. Desuden - når der gås tilsyn, har man koncentreret sig om latterlige formelle ting, ikke om kvaliteten i behandlingen er god nok. Det tror folk bare, som ikke kender til området. Det er uudholdeligt med disse sager! Løsningen må være, at have Continued medical education og specialisteksamen for alle læger ligesom i USA, altså om man så må sige tvungen fortsat uddannelse og regelmæssige ek-

MEDLEMSBLADET LAP:
Landsforeningen Af nuværende og tidligere Psykiatrirbrugere

ADRESSE:
Medlemsbladet LAP | Store Glasvej 49
5000 Odense C | tlf: 66 19 45 11

ANSVARSHAVENDE OVERFOR
PRESSELOVEN:
Hanne Wiingaard | Tlf. 2163 7314

KORREKTUR:
Karl Bach Jensen

TRYK:
npc-grafikom | Næstved

LAYOUT:
npc-grafikom | Næstved

TEKNISK ANSVARLIG:
Hanne Wiingaard

OPLAG:
2.500 eksemplarer

INDLÆG BEDES INDSENDT
TIL LAP PR. E-MAIL:
lap@lap.dk. Deadline til næste nr. er: 1. maj
2015. Alle indlæg, der optages til bladet,
bliver også lagt ud på LAP's hjemmeside.
www.lap.dk

samener og helst finansieret af ikke økonomiske interessenter

FLYKATASTROFEN

Det er tragisk, hvis denne begivenhed skal udløse en stramning for folk, der har været i psykiatrisk behandling omkring adgang til visse arbejdspladser. Der er jo nærmere brug for, at man ikke rammes hårdt på levebrødet og livslysten, ved at man søger behandling og tør være åben over for kollegaer omkring en psykisk ubalance. Og det ser ud til, at netop den angst har spillet ind her, idet personen har holdt de sider af sig selv skjult. Det er dybt tragisk både på det personlige niveau omkring andenpiloten, men ikke mindre for de efterladte til de 149 omkomne, som han tog med sig i sit selvmord

LANDSMØDE 2015

Landsmødet gik godt og blev holdt i en god tone. Landsledelsen har taget arbejdstøjet på og genvalgt FU. Vi glæder os over de mange nye ansigter i landsledelsen til et år fyldt med masser af udgående aktiviteter og fremadrettede handlinger.

BO STEEN JENSEN,
HANNE WIINGAARD OG
STEEN MOESTRUP

Lederen.....	2
Herlige refugiedage i Hunseby.....	4
Nytårskuren: Ny måde at kommunikere på	6
LAP's Ø-lejr 2015.....	8
Rettelse til lederen blad nr 3 2014	8
LAP Sommerlejr 2015	9
Adgang til erstatning, når behandlingen svigter.....	10
Møns Klint	11
Landsmødet 2015.....	12
Psykiatritopmøde for sjette gang.....	16
Medarbejder med brugerbaggrund (MB'er)	17
Nyt hospital for sindslidende i Århus	18
RETSPSYKIATRIEN BAG MURENE	20
Bog anmeldelser.....	25
Psykisk sårbar, mad og mindfulness.....	26
Liste over kollektive medlemmer i LAP	28
Kommunale grundforeninger.....	29
Regionale grundforeninger.....	29
Konference: Sundere liv i socialpsykiatrien	30
Krogs Krog.....	31

ARBEJDSGRUPPE FOR
DETTE BLAD ER:
Hanne Wiingaard, Inger-Liss Christoffersen,
Tom Jul Pedersen og Erik Thomsen.

FORSIDEFOTO:
Landsmøde.

Navngivne indlæg udtrykker ikke
nødvendigvis LAP's holdninger.

LAP
MEDEMSBLAD

Herlige refugiedage i Hunseby

LAP'S REFUGIUM, SOM FOREGIK FRA DEN 5. DECEMBER 2014 TIL DEN 3. JANUAR 2015, VAR EN SKØN OG OPLØFTENDE OPLEVELSE FOR BÅDE BRUGERE OG VÆRTER, MEN EFTERFØLGENDE REJSER DER SIG NOGLE SPØRGSMÅL OM, HVILKEN RETNING LAP'S REFUGIUM SKAL GÅ I.

Vi er nogle, som oplevede især dagene omkring jul og nytår som mere højskoleagtige end egentlig et refugium i mere klassisk forstand. Inspirationscenter Maribo var efter jul og i nytåret befolket af omkring 30 mennesker, og der var meget liv og godt samvær. Men skulle man finde roen og tiden til eftertænkssomme stunder, var man nødsaget til at søge ind på sit værelse eller gå en lang tur. Stemningen og samværet var rart og positivt, og konflikterne meget få i forhold til, at vi var så mange sårbare sjæle samlet på et ret lille område. Nogle brugere havde mere behov for det sociale og nogen at tale med end andre, og der blev ikke set skævt til dem af os, som til tider søgte tilflugt på værelset. I det hele taget kunne man være sig selv og alligevel blive fuldt ud accepteret. Var der nogen, som ikke havde vist sig en dag, viste både værter og andre brugere omsorg og bankede forsigtigt på, for at høre om alt var ok.

HØJSKOLE ELLER KLASSISK REFUGIUM

Hvis man konsulterer det gode gamle, brune Lademanns Leksikon og slår op under refugium, får man følgende definition: et tilflugtssted, asyl, institution indrettet som hvilehjem, og så nævnes Løgumkloster bl.a. Som nævnt ovenfor var vi flere, der oplevede jule- og nytårsdagene som lettere hektiske og mere højskoleagtige i ordets

bedste forstand. Vi er nogle som med glæde mindes Højskolen En Bro Til Livet, som eksisterede i 6 år frem til 2004, og jeg fik flashbacks til nogle meget mindeværdige sommerkurser omkring årtusindeskiftet. Højskolen En Bro Til Livet var et tilbud, som med støtte fra socialministeriet, var indrettet så den tilgodeså psykisk sårbare særlige behov med flere pauser og mindre hold med kreative såvel som fysiske aktiviteter.

Men der er heller ingen, tror jeg, som forlanger, at LAP's refugium skal være et 'hardcore' og helt klassisk refugium med vægten lagt på afsondrethed og tilbageslukkethed til en sparsomt møbleret munkecelle, hvor den enkelte så kan sidde i total ro og meditere eller studere hellige skrifter. Vi kan i LAP skabe vores helt egen version af et refugium, som tilgodeser flest mulige LAP-medlemmer. Mange psykisk sårbare lever til dagligt stille liv, uden at der sker voldsomt meget. Så den fuldstændige ro og tilbageslukkethed og strenge regler for brug af digitale medier og tale kunne være en stor mundfuld for nogle af os og måske være egentlig angstprovokerende og give lidt for meget plads til tankemylder og stemmer.

AKTIVITETER

De aktiviteter, som blev udbudt på årets refugium omkring jul og nytår i form af qi

gong, afspænding, tankefeltterapi og bevægelse var rigtig gode og gav nogle af os blod på tanden til at tage det op herhjemme. Det kreative var dog noget nedprioriteret. Der var et fint og godt lyst rum til at male og på anden måde udtrykke sig kreativt, men ingen lærere og kun en lille smule maling i nogle få kulører. Når man ved, at mange af os har stor glæde ved at tegne og male, var det en smule skuffende. Det blev også foreslået at lave nogle dekorationer og små skulpturer af ting, vi kunne finde i naturen, men der manglede nogen til at stå for det og sætte det i gang.

I folderen for refugiet var der også nævnt svedehytte, mindfulness og recovery-orienteret dialog med et tema at diskutere. Det oplevede den største del af deltagerne ikke noget af. Om der først på måneden har foregået nogle af disse tilbud, vides ikke, men der er afgjort plads til lidt forbedringer her.

BEREDSKAB OG BACK-UP

Medforfatteren på denne artikel, som var vært fra før jul til start januar, har også et ønske om "at være klædt bedre på" til at tackle de problemer og kriser, som gæsterne eventuelt kunne komme ud for. Nu virkede det ikke som om, at der på årets refugium var nogen, der for alvor fik det skidt og blev psykotiske, men potentielt er det en risiko, vi må kalkulere med, når omkring 30 psykisk sårbare er samlet langt fra hver-

dagens trygge rammer og komfortzone. Kurser i både psykisk og fysisk førstehjælp kunne være relevant for værterne at få tilbudt. Nogle redskaber eventuelt som et kursus i konflikthåndtering ville også kunne vise sig nyttigt i nogle situationer. Der vil altid være mulighed for i en kritisk situation at tilkalde Falck eller en vagtlæge, men mange af os har ikke så gode erfaringer med disse foranstaltninger. Det optimale ville være, hvis krisen opstod, at nogle i vores egne rækker kunne tale situationen ned, få ro på og så måske efterfølgende køre den bruger, der har fået det dårligt, til en psykiatrisk skadestue i vores egen private bil. Blå blink, falckfolk og ordensmagten kan nogle gange gøre ondt værre. Så summa summarum: At have et beredskab klar, som værterne er fortrolige med, og alle på refugiet kan være trygge ved, det ville være ønskeligt! Eventuelt også have en aftale med en fornuftig fagperson fra socialpsykiatrien som back-up.

TO REFUGIER

Efter sigende går planerne også på, både at få vores helt eget refugium med plads til færre deltagere og måske sideløbende at køre videre med Inspirationscenter Maribo med plads til flere gæster. Det kunne være super fint og helt ideelt, hvis både behovet for det mindre mere hjemlige sted i rolige omgivelser med rehabilitering, sundhed

og omsorg som omdrejningspunkt og for samtidig at have en aftale med et større sted, hvor det mere højskoleagtige med flere deltagere og fokus mere på selvudvikling, livsglæde og socialt samvær, hvis begge disse behov kunne tilgodeses. For LAP's medlemskreds, som er så blandet og broget, kan nok ikke rummes i kun den ene model.

Det har været en drøm igennem en del år, at LAP fik sit helt eget refugium, måske i form af et større hus eller en gammel villa. Og jeg ved, at flere LAP-frontkæmpere bl.a. Paul Bjergager, Karl Bach og Lars Kristensen har kæmpet meget for det og lagt en stor arbejdsindsats i, at vi fik et refugium, og måske er vi ikke så langt derfra. De to første år på Inspirationscenter Maribo har i hvert fald dokumenteret, at der er interesse blandt LAP's medlemmer for at komme på refugium, og stress af og få et afbræk fra dagligdagens trummerum. Der mangler lige det sidste skridt, og det handler jo meget om økonomi. At købe og drive et hus som refugium er selvsagt en bekostelig affære, men tanken bag er meget tillukkende, og måske på lidt længere sigt ikke helt urealistisk. Et hus med plads til 5 til 10 gæster og i perioder med måske bare 2 til 3 gæster vil naturligvis koste mindre, end at holde Inspirationscenter Maribo i gang. Det er bare en tanke, men måske vi kunne få et samarbejde med andre organisationer

og foreninger om i fællesskab at drive et mindre refugium.

MAD OG ALKOHOL

Vi vil runde af med et kapitel, som for mange af os er ret vigtigt, nemlig maden. Den kost, der blev serveret på årets refugium, var både velsmagende, varieret og med rigeligt sundt og grønt til hvert måltid. Der var tilmed mulighed for at tage hensyn til de gæster, der var vegetarer eller havde nogle særlige ønsker i forhold til kosten. Bare den udsøgte fornøjelse det var, at stå op til en righoldig morgenmadsbuffet med friskbagt speltbrød og duften af friskbrygget kaffe - det var en rigtig god start på dagen.

Den sidste kommentar herfra skal gå på den lempelige alkoholpolitik, som betød at der var et køleskab på gangen, hvorfra man til hver en tid kunne købe øl og vin. Det var virkelig frihed under ansvar, og mig bekendt var der ingen problemer overhovedet under årets refugium, så stor ros for det! Der er steder nok i psykiatrien hvor alkoholforskrækkelsen råder, og der praktiseres regler og forbud for voksne ansvarlige mennesker.

EVA KJØLLER CHRISTENSEN OG
LARS BECH BRAMS

NYTÅRSKUREN

ny måde at kommunikere på

Budskaberne var mange, men en fik en særlig betydning for samværet og det var Michael Kold, der endte dagen med at sprede budskaberne om god kommunikation til forsamlingens store glæde og vellyst, så flere bemærkede, at denne dag har da givet os noget med hjem – noget at tænke over og noget, vi kan anvende i vores liv.

Michael hjælper ledere og medarbejdere i danske virksomheder med at få mere gennemslagskraft. Michael startede sin karriere, efter han var blevet skilt og måtte erkende, at det ikke var de andre mennesker, der var noget galt med, men hans evne til at kommunikere, som han kunne ændre. I samspillet med andre står vi ofte tilbage med en trumf, nemlig vores evne til at gøre os gældende og vores evne til at kommunikere. Det er den, som er den afgørende i samspillet for os. For vi er der jo altid, når vi spiller sammen med andre mennesker – det er ikke de andre, som gør tingene forkert, men os der kan gøre en forskel.

Du sidder sikkert nu og tænker – der er bare nogle mennesker, som jeg ikke kan med – det er dem, som jeg skal ændre. Men du må

erkende, at du kan kun ændre på dig selv, du kan ikke ændre andre mennesker. Når de andre er besværlige, så er det ikke dem, der gør sig besværlige, men dig som ikke evner at få dem til at spille sammen med dig.

Hvilke faktorer spiller ind, når vi kommunikerer? I den personlige kontakt med mennesker er det ofte mange andre ting end det sagte ord. Syn, hørelse, lugt, smag, følelser. Ligesom erfaringer, overbevisninger og værdier. Fysiologi og tilstand står overfor adfærd og ord. Det er med andre ord summen af mange faktorer, der i et samspil får tingene til at fungere.

Når du lytter til andre, er du så selektiv, eksternt, intern, fokuseret eller intuitiv? Formen kan variere henover tiden, men det som er vigtigt i første færd er, at du bliver opmærksom på forskellene. Du bliver klar over, hvad du gør hvornår og med hvem. Det kræver nok lidt uddybende forklaring: selektiv betyder at du sorterer i det, du hører. At lytte eksternt er når du hører det udefra, medens intern lytning betyder, at du hører det indefra. Fokuserer du på, hvad der bliver sagt, eller danner du din egen oplevelse af det sagte ud fra en intuitiv oplevelse.

Det afgørende er, om du tolker eller observerer – hvis du tror, du ved, hvad andre mennesker tror, tænker, føler eller synes, er du på det forkerte spor. Du kan give udtryk for, hvad du mener at have opfattet – dermed stiller du dem sådan set spørgsmålet og dermed muligheden for at korrigere dig. Det er vigtigt, at du fokuserer på dem, som du taler med – det er måden at opnå en effektiv kommunikation. Vær opmærksom på deres holdninger, kropssprog, ord, toneleje, match og mismatch. Summen er igen det, der ender med at være budskabet, så jo flere detaljer du opfatter korrekt, jo bedre overensstemmelse er der mellem, hvad du opfatter og de siger.

Michael viste os vejen med sit eget tydelige kropssprog – med smil på læberne fortalte han os, hvilke erfaringer han havde gjort og ikke mindst, gentog han igen og igen – det er ikke sikkert, I gør de samme erfaringer – men prøv alligevel at tænke over hvordan i bedst gør en forskel i kommunikationen med andre mennesker. Reflekter over hvad der går godt og hvad der ikke fungerer – prøv nye veje eller cementer de gamle – du bliver klogere og klogere med årene, men du vil til stadighed kunne forbedre dine

egne evner til at opfatte, hvad andre siger. Gør en forskel – gør det for din egen skyld, men du vil opdage at samspillet med andre bliver bedre og du bliver hørt mere og i højere grad.

Vi var 43 samlet på hotel Plaza i Odense – nogle var med til et LAP arrangement for første gang, for andre var det hyggeligt

gensyn med gamle venner og LAP'per i særdeleshed. Det var et arrangement for de udvalgte: bestyrelser i grundforeningerne, regionsforeningerne, medlemmer af arbejdsgrupperne og personalet var de heldige.

Netop den gruppe af LAP medlemmer som skal løfte samspillet i LAP.

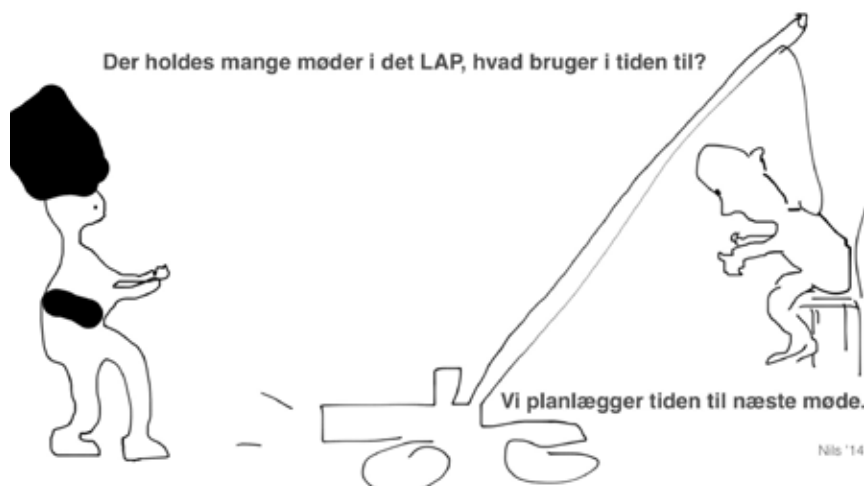
Efter oplægget var der en diskussion rundt ved bordene og folk blev opfordret til at samle ideer op til inspiration for andre. Disse ideer vil vi prøve, at samle på en idéblok. Tak for deltagelsen og tak for at I bringer disse budskaber videre og bruger dem i det fremtidige samspil.

STEEN MOESTRUP

Her er endnu en lille vits. Min kæreste synes, mine vits er lidt underlige, men jeg fniser næsten uanstændigt meget af dem selv.

Vits: *Van Gogh lever et kunstner liv i den lille by Arles i Frankrig. Han maler næsten et billede hver dag og hvert af hans billeder er mesterværker. Van Gogh sender billederne hjem til sin kone, som undrende modtager den enorme produktion. Hun sætter sig og skriver til sin mand. Tak for billederne Gogh. Sikke en masse du maler. Keder du dig?*

TERKEL WINTHER

LAP'S Ø-LEJR 2015

Det er med glæde, at LAP kan meddele, at der igen i år kommer en ø-lejr. Den afholdes fra mandag d. 6. juli til lørdag d. 11. juli på Langeland – nærmere bestemt i Hovborglejren på Langelands nordspids.

Det er en helt nybygget spejderlejr i naturskønne omgivelser, fri fra byens støj og larm.

Prisen for transport frem og tilbage til lejren, kost og logi samt udflugter, bankospil m.m. er kun 600 kroner.

Grunden til den billige pris er, at vi alle skal påtage os små arbejdsopgaver, som tilpasses den enkeltes evner og behov.

Ligeledes skal vi bo i flermandsstuer, i køjesenge sammen med andre, men man må så vidt muligt selv vælge, hvem man vil bo sammen med. Oplys dette ved tilmelding. (Der er flest 4-mands-stuer og enkelte 6- og 10-mands-stuer).

Der vil være åbent for tilmelding fra den 20. april 2015 og tilmelding skal ske til LAP's sekretariat på lap@lap.dk eller tlf. 66 19 45 11 (mandag til torsdag kl. 10 til kl. 14).

SIDSTE FRIST FOR TILMELDING ER DEN 18. JUNI 2015.

Der kan desværre kun være højst 60 deltagere med, så skynd dig for vi tager deltagerne efter princippet først til mølle.

Er du ikke medlem af LAP, er der alligevel mulighed for at deltage, men så skal der betales 800 kroner for hele herligheden.

Der ydes rejserefusion til LAP-medlemmer til billigste offentlige transport.

MED VENLIG HILSEN LAP'S Ø-LEJRGRUPPE

I LEDEREN TIL BLAD NR. 3 - SEPTEMBER 2014 SKREV VI DETTE:

”En anden stor ting som berører os er revisionen af psykiatriloven. Det foreløbige udkast til ny lov har vi haft i høring og givet et meget kritisk svar på. FN's handicapkomite er parallelt med, at vi forholdt os til forslag om ny psykiatrilov, i sin 'eksamination' af Danmark nået frem, at psykiatriloven strider mod handicapkonventionen og derfor helt bør ophæves! Hvad udkommet af det bliver, bliver det spændende at følge, når nu

Folketinget starter det nye folketingsår. Så meget kan siges, at der er meget blandede - for ikke at sige modstridende - holdninger til kravet.”

Der har i medlemsskaren været flere som har sagt, det er forkert, eller hvordan skal vi opfatte det?

Det er en realitet, at Danmark har un-

derskrevet FN konventioner, men det forpligter ikke Danmark juridisk til at følge disse, kun moralsk, så det afhænger faktisk af, hvilken moral folketingets flertal har. I forbindelse med andre tilsvarende ”konventions brud” har det faktisk taget rigtig mange år, før de blev indarbejdet i dansk lovgivning.

Vi håber det letter forståelsen af afsnittet.

BO STEEN JENSEN, HANNE WIINGAARD OG STEEN MOESTRUP

LAP SOMMERLEJR 2015

I ÅR VIL LAP'S SOMMERLEJR
BLIVE FRA SØNDAG DEN 2. AUGUST
TIL LØRDAG DEN 8. AUGUST PÅ
BRENDERUP HØJSKOLE PÅ FYN

Vi planlægger udflugter til Bogense og Kerteminde med besøg på Johannes Larsen museet. Vi skal selvfølgelig også have en festaften med god mad, musik og dans.

I år vil vi have Kreativt værksted med og der vil være mulighed for at lære at flette tasker. Vi skal synge fra Højskolesangbogen med Forstander Ole, og derudover er der foredrag og bålhygge.

Det er vigtigt at pointere, at stedet har mange trapper, og man skal være selvhjulpne 100 %.

Pris 1.400 kr. pr person i delt dobbeltværelse og 1.600 kr. for enkeltværelse.

Tilmelding kan ske fra mandag den 20. april 2015 på www.lap.dk eller lap@lap.dk

Har du ikke adgang til computer er du velkommen til at kontakte LAP's sekretariat på telefon 66 19 45 11, så vil de være dig behjælpelig.

Med støtte fra
TrygFonden

ADGANG TIL ERSTATNING, NÅR BEHANDLINGEN SVIGTER

Psykiatribrugere har samme adgang til erstatning, når behandlingen svigter. Vi har i LAP fået en jurist Line Barfoed til at kigge på, hvilke muligheder har psykiatribrugere for at klage, og hvordan får man så erstatning.

Fra 1. januar 2011 er det faktisk blevet nemmere at klage og dermed også at få erstatning, for man kan sende alle klager til Patientombuddet, som så formidler dem videre til rette instans, hvis de ikke selv kan besvare dem.

Problemet er dog fortsat, at der er nogle forældelsesfrister på typisk 2 år fra man er blevet klar over, at der er noget at klage over. Og selve den behandling, som man klager over, må ikke have fundet sted mere end 5 år tilbage i tiden. I enkelte situationer kan man gå 10 år tilbage. Og det er jo netop problemet, at en del ting opdager man først langt senere.

Tillige kan det være svært at skelne mellem, hvad der f.eks. er en acceptabel bivirkning, og hvad der er en uacceptabel følge af en

behandling. Som inden for så mange andre fag, skal læger, og det vil i denne situation også sige psykiatere, følge deres egne faglige standarder. Sommetider sker fravigelser fra standarder på baggrund af samtykke fra psykiatribrukerne, men det er ikke altid nok til at psykiateren blot kan fraskrive sig en uacceptabel bivirkning.

Meget behandling er i dag specialiseret og kan derfor afhænge af, om man er havnet i den rigtige kasse med de rigtige tilbud. Og der er ikke nødvendigvis sammenhæng eller samspil mellem de tilbud, som kommunerne giver, og det som psykiatrien giver. Det er imidlertid klart, at de bedste resultater opnås, hvor samspillet fungerer bedst, og man rammer ned i den rigtige kasse.

Ved at samle klageadgangen et sted, så har man faktisk opnået, at det er patientombuddet alene, som skal afklare, hvordan klagerne behandles videre. Og psykiatribrukeren kan til dels læne sig tilbage og afvente et svar. Mulighederne for erstatning er dog begrænset af, at man tillige skal

kunne dokumentere et tab, og hvordan gør man det? Hvordan gør man op med tabt erhvervsevne – for er det behandlingen, der har fejlet, eller er det sygdommen, som er årsag til tabet. Hvordan værdisætter man nedsat livskvalitet i en pensionist-tilværelse? Man kan søge inspiration i forsikringsverdenen.

Et andet problem, der er opstået i forbindelse med etableringen af patientombuddet er, at der er kommet 3 gange så mange klager som tidligere, og det har bevirket, at der indimellem er 3 års svartider på klager sendt til patientombuddet. Og hvad så hvis man nu har fået formuleret sin klage lidt forkert? Eller man efter at have modtaget svaret bliver inspireret til at udarbejde endnu en klage. Vi kan kun håbe på, at politikerne kan blive enige om, at give flere penge til personalet i patientombuddene.

Det juridiske notat, LAP har modtaget, findes i sin fulde længde på LAP's hjemmeside www.lap.dk

STEEN MOESTRUP

MØNS KLINT

”KOM OVENPÅ IGEN”

ONSDAG DEN 13. MAJ 2015 KL. 12.00 – 16.00

LAP's livsglædegruppe inviterer alle interesserede medlemmer af LAP til en oplevelse med gruppen på Møns Klint. Dem der er ”mand” for det, kan komme ovenpå (igen) efter en tur ned ad trapperne til havet. Turen omfatter en guidet tur på museet GeoCenter Møns Klint af 1 times varighed.

Vi byder på 1 sodavand og sandwich efter oplevelsen.

Tag godt og solidt fodtøj på, evt. et kamera med, godt humør og glæde.

DET PRAKTISKE:

Tilmelding til LAP's sekretariat, tlf. 66 19 45 11 senest: 29. April 2015.

Turen er gratis, men der betales et depositum på kr. 200 som tilbagebetales på turen.

Tilmeldte, som ikke møder op, kan ikke få deres depositum tilbage.

Da der er begrænsede pladser, gælder ”først til mølle” princippet.

Depositum skal indbetales på
konto i Danske Bank:
Reg: 3574 Kontonr.: 30 01 88 89 27

Vi mødes på Ringsted station kl. 10.30, hvor en bus vil køre os til Møns Klint og retur efter turen.

Der ydes refusion af rejseudgifter til billigste offentlige transport.

Vi glæder os til at se jer.
Hilsen Livsglædegruppen

REFLEKSIONER OVER LANDSMØDET 2015

SÅ HOLDT LAP LANDSMØDE I SVENDBORG IGEN I ÅR – HER ER LIDT FORSKELLIGE UDTALELSER OM DET. Flere har udtrykt, at de fandt ideen med buffeten god, idet man så kunne udvælge det, man kunne lide og tåle; dog må der gerne næste år være bedre info omkring indhold af de forskellige skåle og fade, der er flere, der har forskellige allergier og allergilignende reaktioner, og de har brug for ordentlig info.

En anden gennemgående ting var, at der blev brugt for meget tid

på ”lige gyldige kommarerter” og for lidt tid på det, der er LAP’s opgave - nemlig at påvirke samfundet omkring os til at give os plads som mennesker og ikke som en samling diagnoser.

Psykiske ubalancer er ikke mere at opfatte som livstidsdomme. Men som en passage i ens liv.

Herunder nogle refleksioner fra bl.a. nye medlemmer af landsledelsen.

BO STEENJENSEN

TAK FOR ET GODT LANDSMØDE I SVENDBORG 2015

Stor ros til hotel og personale for god service, mange smil og en frisk bemærkning. Maden var god, dog synes vi, det gik lige stærkt nok under aftenens buffet. Der var ikke meget tid til at nyde maden, før den var ryddet væk, og vupti så var der dessert.

Fantastisk at I får et levende band til at spille for os. Vores forslag kunne være, at der var danske numre på repertoire, hvilket vi tror, vil ramme et bredere publikum. Vi synes, at dirigenterne gjorde et fremragende job og gjorde deres bedste for at opretholde ro og

orden. Dog synes vi, at dagene var lange, og der blev brugt unødigt meget tid på at flytte kommaer og på forslag/ændringer, som lignede hinanden, samt alt for meget snak som skød forbi det aktuelle emne. Dette gjorde, at der ikke blev meget tid til det, som er rigtig interessant for LAP’s medlemmer, nemlig de daglige udfordringer.

Vi vil også benytte lejligheden til at takke medlemmerne, som stemte på os ved valget til landsledelsen. Vi vil tage jeres tillid seriøst.

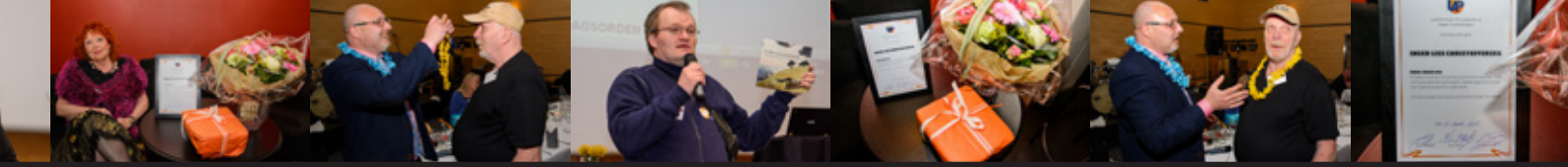
BETTINA KRÆMER MÆRSK OG ANITA CHRISTENSEN

TAK FOR SIDST

Jeg mener, at der var for mange alt for lange og indviklede forslag under punktet indkomne forslag. God ide at landsledelsen inden forslagene bliver medtaget, gennemser dem og evt. tager kontakt til forslagsstiller med henblik på forenkling.

Jeg savner måske også et punkt på dagsordenen, hvor aktive arbejdsgrupper bliver præsenteret (gerne en oversigt i program mappen) sammen med de nye arbejdsgrupper, der ønskes sat i værk. Ellers synes jeg hele formen på mødet var fin og det gik godt.

HANNE SKOU KADZIOLA

LANDSMØDET

DER SATTE PUNKTUM FOR KONFLIKTER OG GAV FREMDRIFT I FORENINGEN LAP

Min helt personlige mening om landsmødet er, at der blev trukket en streg – vi viste, at vi kunne være fremadrettede og tale ordentligt til hinanden. Det er et demokrati, vi skal værne om – der skal være plads til mindretal, men det er flertallet, som skal fylde, og det er flertallets beslutninger, som skal være de gældende. Der var ros til landsledelsens beretning, og enkelte af deltagerne var vildt overrasket over, at LAP faktisk er med i så mange beslutningsdygtige grupper i det danske demokrati.

Der blev truffet nogle beslutninger for at forbedre demokratiet og ikke mindst kommunikationen internt i LAP. Jeg synes, forsamlingen var meget enige om, at vi internt skal vise, hvad vi udad til går og prædiker. Der blev valgt en del helt nye til landsledelsen, og det håber jeg giver mere dynamik og mere fællesskab. Ikke mindst tror jeg på, at vi kan løfte os selv ud af de senere års meget konfliktfyldte landsledelsesmøder med den eksterne hjælp, som landsmødet bevilgede, og så må mottoet være: når et demokratisk flertal har lavet en beslutning, så skal den følges, og det er den, som der skal arbejdes for bliver en realitet – mindretallet skal således også arbejde positivt for denne og ikke modarbejde.

DER BLEV VEDTAGET DISSE TING, SOM
TILFØJELSER TIL VORES PRINCIPPROGRAM:

B. Kollektivt (indadtil)

VI ØNSKER OG VIL ARBEJDE FOR:

1. At skabe en foreningskultur præget af empowerment, gensidig anerkendelse, forståelse og solidaritet.
2. Åbenhed og ansvarsbevidsthed: At prioritere opgaver man har ansvar for, at melde afbud og begrunde sine handlinger, når man bliver spurgt.
3. At dele viden og regler åbent og solidarisk, med respekt for at beskytte personlige oplysninger.
4. Bevidsthed om ledelsesansvar
 - a. for at kende til god foreningspraksis og konfliktløsning,
 - b. for at gruppen til enhver tid ved, hvilket mål man arbejder på lige nu,
 - c. for rutinemæssigt at modtage tilbagemeldinger, evaluere og forbedre sin egen ledelse og gruppens arbejdsmetoder,
 - d. for at søge eksperthjælp eller supervision uden for gruppen, når der er behov. (Tovholdere, mødeledere, landsledelse, præsidium, forretningsudvalg m.m.)
5. At landsforeningen tilbyder hjælp til arbejdsgrupper, lokale og regionale foreninger samt kollektive medlemmer. (Kurser, håndbøger, konsulentbistand og sekretariatsbistand m.m.)

C. Individuelt (indadtil)

VI ØNSKER OG VIL ARBEJDE FOR:

1. At styrke medlemmernes bevidsthed om behandlingsmæssige, sociale, økonomiske, juridiske, faglige og menneskelige rettigheder og deres mod til at hævde dem.
2. At hjælpe medlemmerne til at tage ansvar for deres eget liv ved at
 - a. praktisere en ansvarsbevidst foreningskultur
 - b. tilbyde opgaver i foreningen
3. Undervisning i LAP's foreningsregi
 - a. Organisatorisk undervisning/oplæring til nye landsledelsesmedlemmer
 - I. Ansvar
 - II. Samarbejde
 - III. Konfliktløsning
 - b. LAP's eget kursus-/rehabiliterings-center.
 - c. Recovery-uddannelse, Vendepunkter.
 - d. Supervision i anerkendelse
4. Samarbejde med MB-uddannelsen i psykiatri.
5. At afholde arrangementer, hvor medlemmerne kan få nye personlige færdigheder og lære sig selv bedre at kende, f.eks. kurser eller refugium.

Det er positivt i den forstand, at vi nu har det på tryk, som vi tidligere blot mente var naturligt, at foreningen arbejdede med. Det er detaljeret som mange andre ting i foreningen, og det er måske nok det, som bekymrer mig mest: taber vi de af vores medlemmer, som ikke har så gode læsefærdigheder og kan overskue lange tekster? Jeg håber, vi efterhånden kan få en kultur, hvor alle hjælper alle, også med at forstå og anvende de mange regler, og hvor ros og konstruktiv kritik fylder mere end angreb og negativ kritik.

Jeg ønsker alle i den nye landsledelse velkommen til et skelsættende LAP-år, hvor konflikterne fylder mindre end de konstruktive debatter, og hvor foreningen igen får fokus på sit egentlige arbejdsfelt, nemlig forbedring af forholdene for psykiatrirugerne i samfundet.

STEEN MOESTRUP

EFTER LANDSMØDET SER DEN NYVALGTE
LANDSLEDELSE I LAP SÅDAN UD:

Bagest fra venstre:

Bettina Kræmer Mærsk, Steen Moestrup, René Strøm, Hanne Skou Kadziola,
Andrea Hermansen, Tom Jul Pedersen, Lars Kristensen, Finn Parkø.

Forrest fra venstre:

Anita Christensen, Hanne Wiingaard, Bo Steen Jensen, Inge G. Volder,
Gunver Maria Sørensen.

SUPPLEANTER TIL LANDSLEDEREN
Jan Stig Andersen, Susan Oppel, Paul Bjergager Nielsen og Erik T...

SLEDELSEN:
nlænder,
Thomsen

HANDLINGS- PROGRAM FOR LAP 2015 - 2016

I DET KOMMENDE ÅR VIL VI
LAP ISÆR ARBEJDE MED AT:

1. Støtte op om og gøre opmærksom på gode tilbud, tiltag og initiativer i behandlingssystemet og gøre det frie sygehusvalg til en reel mulighed for at få den rette hjælp og behandling.
2. Støtte op om peer-medarbejdere og rette peer-medarbejderes opmærksomhed mod dem der har det sværest ikke har pårørende eller netværk mv.
3. Forbedre samspillet med patientrådgivere og bistandsværger ved at vi samarbejder med deres forening og ved at flere med egen brugererfaring rekrutteres som rådgivere.
4. Gøre opmærksom på det uacceptable i overbelægning på psykiatriske afdelinger og fremme muligheden for at kunne benytte lettilgængelige akuttilbud som alternativ til egentlige indlæggelser.
5. Samle og formidle erfaringer med og oplyse om medicinfremkaldte sygdomme.
6. Markere os om det u hensigtsmæssige i den omfattende sygeliggørelse og psykiatisering af almenmenneskelige problemer.
7. Virke for at den psykosociale indsats i kommunerne forbedres og opfylder psykiatribrugeres behov for hjælp og støtte i hverdagen og til at komme videre i livet.
8. Gøre psykiatribrugere på afdelinger og andre steder, hvor de færdes, opmærksom på LAP, f.eks. ved at distribuere LAP-materialer.
9. Blive mere synlig i medie billedet og rundt omkring i landet, f.eks. ved at indgå i fælles kampagner med andre organisationer.
10. Styrke den interne organisation bl.a. ved bedre samspil, positive kommunikationsformer, brug af mediatorer og afholdelse af medlemstræf.

PSYKIATRITOPMØDE FOR SJETTE GANG

Vor tidligere statsminister Poul Nyrup Rasmussen, har indstillet sin politiske karriere, men ikke samfundengagementet. Nyrup har kastet sig over at hjælpe de sindslidende, og det sker bl.a. ved at han står i spidsen for et årligt Psykiaritopmøde, på Frederiksberg Gymnasium, København, der nu har været afholdt for 6. år i træk.

Hvert år tages der et emne op - derudover er den røde tråd: musik på scenen, kendte politikere, taler, en paneldebat samt en kendt konferencier til at styre dagen. Denne gang var emnet inklusion, i ordets bredeste forstand. Mange sindslidende føler sig uden for, de vil netop gerne være med (inkluderes) på arbejdsmarkedet, på skolen, i samfundet generelt. Til at styre slagets gang havde man igen i år valgt Mikkel Beha Erichsen, der også er kendt fra Go' morgen TV2; derudover er han søn af Troels Kløvedal, der har sejlet verdenshavene tynde.

Forskellige foredragsholdere kom med deres bud på, hvordan de psykisk sårbare, som de blev kaldt på konferencen, kunne være med. Oftest gik man som katten om den varme grød, det var først til sidst man sagde de barske realiteter, pakket godt ind - heri bladet pakker vi det ud. Nogle psykisk sårbare opfører sig så grotesk, at de ekskluderer sig selv, såsom børn der råber og skriger i skolen, børn der hopper op i køledisken i Netto, voksne der ikke kan styre deres følelser eller ikke har mod til at kontakte andre. Det kræver netop mod at komme i kontakt med andre mennesker for at kunne blive inkluderet.

Samfundet gør allerede meget; på universitet i Århus kan studerende "med særlige behov", som det hedder, få ekstra hjælp. Forskellige

centre i landet hjælper folk i arbejde, det er klart, at de kan smykke sig med, at 90% af dem de hjælper, får job; de er valgt ud på forhånd, ergo er det kun de bedst fungerende, de hjælper ind på arbejdsmarkedet. En af dem kom på scenen - det var lige før hun lignede en fotomodel, meget veltalende samt med en lang uddannelse bag sig. Hun havde nok fået job uden den hjælpende hånd, hun fortalte om, tænker jeg. Til allersidst kom hun ind på, at der var to der måtte holde op på arbejdet, nemlig to af hendes psykisk sårbare kollegaer. Ofte glemmer man, at der skal leveres et stykke arbejde af en vis kvalitet, for at arbejdsgiveren siger ja tak, år efter år.

Man kunne vælge forskellige workshops; jeg valgte en med en forsker, der havde forsket i hvad der skulle til for at man som patient fik ekstra hjælp, når man er indlagt. Kort fortalt så skal man spille ekstra syg, for på den måde giver personalet én ekstra hjælp. Det fortalte patienterne hende, da hun var på afdelingerne i mange dage. Nogle troede hun var en spion fra PET (Politiets Efterretnings Tjeneste), der bare udgav sig for at være forsker, for at kunne komme tæt på dem. Men hvis PET virkelig ville sende en spion ind, så ville det aldrig være en smuk blondine, men i stedet en der lignede de andre patienter. Spioner er kendt for at "falde i med tæpet".

En god dag på Frederiksberg Gymnasium, hvor man kom hele vejen rundt. Igen i oktober dette år bliver der et Psykiaritopmøde samme sted.

Radioindslag fra topmødet kan høres på LAP's hjemmeside. Bl.a. interview med "spionen", som er den lyshårede pige, man kan se her på siden.

TOMJUL PEDERSEN

MEDARBEJDER MED BRUGERBAGGRUND (MB'ER)

En skitse til, hvilke fordele MB ansættelser har i personalegrupper, særligt i jobs, der har fokus på mennesker med psykosociale handicap.

MB'eren kan være åben om eget sygdomsforløb og være en medvirkende kritisk pendant til faglitteraturens beskrivelser af det raske menneske.

I Danmark er recovery et begreb, der er udflydende, fordi det ses som en tilstand man kan være i, hvor man lineært forbedrer sin fysiske og psykiske habitus eller lærer at tåle og mestre en svær måde, psyken kan være indrettet på. Betegnelsen recovery kommer fra dele af psykiatrien i USA og England og defineres kort ud fra disse tre punkter for at kunne opfylde kriterierne for en fuld recovery.

1. Medicinfri i mindst to år.
2. Jobstatus +
3. Partnerstatus +

I Sverige bruger man ordet ”återhämtning”. På dansk har vi oversat begrebet recovery til ”at komme sig”.

Nogle bruger betegnelsen psykosocial rehabilitering.

Udover de samfundsetiske goder - hvor blandt andet alle har lige ret, alle får en ny chance, alle er inkluderet - stilles der i Danmark ikke de samme krav til et menneskes private og arbejdsmæssige situation som i USA, i forhold til hvad det vil sige at være rask og fuldt recovered.

Det åbner i Danmark op for en mere nuanceret støtte og omsorg i ydelsen til mennesker med et psykosocialt handicap. Grænsen mellem normal og unormal viskes ud. Recovery er en proces.

En MB'er har ikke levet hele sit liv på et hospital. En MB'er kan have gennemført en hel eller dele af en uddannelse.

En MB'er har eller har haft en familie, venner og kan have haft ingen, en eller flere partnere gennem livet.

MB'ere har kvalifikationer som synergisk repræsenterende relationsmedarbejdere. Der er en fællesskabsfølelse - også med det smertefulde. Der er en tålmodighed og en vished om, at et vendepunkt kan komme nårsomhelst og hvorsomhelst.

Der er en særlig empati og mulighed for en særlig humor, der kan brede sig. Der stilles ingen krav til lineær bedring, som ses bag ved de etablerede normer for bedring eller rehabilitering. Muligheden for at bruge sig selv som værktøj til at skabe troværdighed smitter af på øvrige kollegaer.

Man vil kunne spejle sig i MB'erens altomfattende håb. Der er en fintfølelse evne til at løfte fællesskabet, så alle føler sig inkluderet. F.eks. ville en personalegruppe gerne opmuntre hinanden mere og anerkende faglig succes, men syntes ikke altid, at tiden tillod dette, hvorfor en MB'er kan foreslå, at der roses/anerkendes, mens borgerne/brugere hører på.

MB'eren kan bidrage til engagement, udholdenhed og troen på, at de helt små ting virker.

MB'eren kan stille spørgsmål ved den etablerede tro om en borger/brugers kunnen og funktionalitet.

MB'eren kan medvirke til at nedsætte antallet af fraværsdage, da der kan komme bredere fokus på en hensigtsmæssig trivsel og et sundt psykisk arbejdsmiljø.

Der kan også komme en skærpet hensynstagen til at arbejde i og at udvikle små grupper. Der sker en opblomstring, når en kreativ indlevelsessevne benyttes, f. eks. i tydning af psykotiske udtryk. Her blandt andet i forskellige kunstneriske udtryk.

Muligheden for at se, registrere og drøfte skjulte overgreb og skjult tvang fra omverdenen forfines. Der forekommer en supplerende konkret og afprøvet viden om psykofarmaka, bl.a. benzodiazepiner. Der forekommer en ditto viden om selvmedicinering og misbrug. En supplerende tilgang til kost, motion, væske. En supplerende tilgang til det, ikke at orke noget. Så der kan opfindes små skridt til at prøve at komme ud af en dødsgrube for en stund.

Der vil være fokus på, at lige som MB'ere er forskellige, er alle mulige andre i personalegruppen også forskellige i måden, hvorpå den bedste indsats leveres.

Risiciene ved at ansætte MB'ere er, at hun/han tillægges særlige arbejdsevner som ikke er konkretiserede. At MB'eren får en følelse af at skulle løbe stærkere. At øvrige i personalegruppen bliver fagligt truet og modarbejder en MB'er uden uddannelse eller en MB'er med en ikke sundhedsfaglig/pædagogisk uddannelse.

Konkluderende er det væsentligt at nævne, at mange ansatte kan have oplevet svære livskriser og mestret disse uden nødvendigvis at have modtaget psykiatrisk behandling herfor.

Hver femte dansker har på et tidspunkt haft en ”krølle på hjernen”. Det i sig selv er en kvalifikation, der ikke kan konkurreres om. MB'eren kan være prikken over i'et, der styrker fællesskabsfølelsen, nærværet, håbet og mangfoldigheden i et inkluderende samfund.

NILS HOLMQUIST ANDERSEN

NYT HOSPITAL FOR SINDSLIDENDE I ÅRHUS

Risskov ligger uden for Århus, i det område ligger der et hospital for sindslidende. Det har der gjort lige siden 1852. Den gang for over 150 år siden, var det ude på landet, men nu er Risskov smeltet sammen med Århus. Det ændrer dog ikke på, at det er utroligt smukke omgivelser, der ligger i en skøn park tæt på vandet. Omgivelserne er det eneste, man ikke kan tage med, når hospitalet flyttes til det nye superhospital, som faktisk er en hel by på størrelse med Ribe. Lidt uden for Århus skal alle hospitalerne i byen samles i foromtalte by.

Fordelen ved det nye hospital er, at behandlingen og udredningen (diagnosen) bliver lidt hurtigere, da det hele er samlet på et sted. Hurtigere ind og hurtigere ud, er den korte version.

De patienter der er spærret inde, har som noget nyt ikke en indhegnet gård med et højt gitter. Nu bliver gården lavet med høje bygninger på alle sider, så man ikke skal føle sig som fange og så andre heller kan ikke se ind mellem gitteret, når man er ude i det "fri".

Det psykiatriske hospital er stadigvæk opdelt i fire afdelinger. En til børn, en til unge, en til voksne samt en grønlander afdeling. Den sidste er til de grønlandere som Hjemmestyret i landet, sender ned til Danmark, da de ikke selv har mulighed for at behandle dem. Grunden til at de fire befolkningsgrupper er splittet op, er at "lige børn leger bedst", forstået på den måde, at børn taler bedst med andre børn. Det samme gælder unge og voksne mennesker, samt grønlandere, der

kommer direkte fra øen nord på. Personalet har tilmed nemmere ved at tale på en bestemt måde til x befolkningsgruppe. Der er forskel på den måde, man taler til en 7-årig på i forhold til en 87-årig.

Finansieringen af det nye hospital til sindslidende er sket ved at man har solgt det gamle hospital til en, der vil lave private boliger i det. De gamle bygninger er dog fredede, det er kun det indre, der må pilles ved. Grønne omgivelser er der dog også tænkt på, både en park, samt små grønne oaser mellem bygningerne. Men ikke lige så flot som i Risskov, tror jeg.

Hvis alt går vel, kan de første patienter få gavn af de nye omgivelser i 2019.

TOMJUL PEDERSEN

RETSPSYKIATRIEN BAG MURENE

Vi har valgt at skrive disse artikler for at skabe en debat om emnet retspsykiatri, da det er svært at formidle med alle de regler og paragraffer, der findes. Vi har fravalgt den undersøgende, dybdedeborende journalistik, da vi ensidigt har valgt at formidle, hvad patienterne og personale havde at berette. Retspsykiatriske patienter er dagligt præget af, at være underlagt en paternaliserende behandling. Der hviler et særligt pres på denne gruppe qua en grundig og nøje tilrettelagt overvågning.

Patienterne bruger mange resurser på, at de udadtil kommer til at fremstå som værende velbehandlede. En engageret gestikulation i en livlig diskussion kan opfattes som et udfald af aggression med forlængelse af anbringelsesforholdet til følge.

Vi finder det interessant, at der i de foretagne interviews ikke er nogen anmærkninger til selve hospitalsopholdet, men at kritikken alene rettes mod andre samarbejdspartnere i den retspsykiatriske maskine. Vi har blandt andet spurgt til maden, der bliver serveret på hospitalet. Også her var meningene udelt positive.

Patienterne kan have oplevelsen af at navigere i et juridisk grænseland, hvor usikkerheden og tilfældighederne råder. En oplevelse, der uden medinddragelse af patienten alene er beskrevet af overlægen til brug ved domstolene, kan for patienten få alvorlige konsekvenser for opholdet på en retspsykiatrisk afdeling.

Med dette tema har vi blot åbnet et lille vindue til det store emne og de mange nuancer, der hver dag udspiller sig på den store retspsykiatriske scene i Danmark.

INGER-LISS CHRISTOFFERSEN OG NILS HOLMQUIST ANDERSEN

RETSPSYKIATRIEN SET INDEFRA

INTERVIEW MED "SALLA" (NAVN KENDT AF RED.)

INGER-LISS CHRISTOFFERSEN
FREELANCE JOURNALIST

Nils Holmquist Andersen og jeg fik sidste år tilladelse til at interviewe udvalgte patienter og personale på SHH Retpsykiatrisk afdeling R4. De tre interviews er beskrevet som personernes egne oplevelser – vi har ikke haft ønske om at lave dybdegående journalistik, men ville bare gerne høre om deres egne oplevelser.

Vi ankommer en kold mandag i januar og har lidt besvær med at finde afdelingen, men endelig lykkes det - og vi kan ringe på den aflåste dør. Det skal nævnes at denne afdeling er en åben retspsykiatrisk afdeling – vistnok den eneste på SHH – men alligevel er der forskellige døre, der skal åbnes af personalet. De indlagte har forskellige aftaler om udgang og de to mænd, vi besøgte havde da også en del frihed, som skal overholdes, hvis ikke denne skal inddrages. "Salla" er 37 år og har i 2008 fået en behandlingsdom på 5 år, og her følger hans historie, der er fortalt i begyndelsen af januar 2015. Det er en utrolig, nærmest fiktiv oplevelse, han beretter om, og som altså har udløst en årelang fastholdelse i retspsykiatrien af Salla, der i 1997 sammen med sine jugoslaviske forældre kom til Danmark.

SÅDAN BEGYNDTE DET:

I 2001 blev Salla offer for en dansk voldsmand, som kom ude fra ind til nytårsaften ved en familiefest og overfaldt ham

ved at perforere halspulsåren med en skåret flaske. Manden blev fundet flere uger efter og har modtaget en dom for overgrebet. Forvekslet, mener Salla, han er blevet af denne mand, som ikke hørte til familien – Salla viser os et stort operationsår.

Voldsmanden gjorde Salla invalid i flere år, ligesom en del krævende operationer på Rigshospitalet gennem et år med intensiv genoptræning blev resultatet af denne ugerning. Bl.a. var højre arm og ben lammet - Salla var temporært blevet invalid, og modtog syge -dagpenge i en periode – men Københavns kommune ville ikke hjælpe ham videre. Som følge af ulykken fik han oveni en depression, som han modtog medikamentel behandling (antidepressiva) for – men kommunen ville ikke yde psykologhjælp. Set i bakspejlet fik denne hændelse den største betydning for det som senere skete.

Salla søger naturligvis erstatning for overgrebet (det vil kunne udløse en erstatningssum på 1 mio. kr.) og dette er nu i godt fem år stødt sammen med, at kommunen ikke ville give ham førtidspension. Retslægerådets afgørelse var en diagnose på formentlig "paranoid skizofreni". Erstatningssagen har kørt fra 2001 til 2008, og i denne periode har Salla klaret sig ved rengøringsjob og andet, og han fik senere kontanthjælp. I 2004

blev han nægtet førtidspension. Ingen arbejdsprøvning mens han var handicappet. Hver 3. måned fik han en ny sagsbehandler, som intet godt førte med sig.

HVAD SKETE DER?

Salla er endnu ikke dømt for nedenstående – som han selv udtrykker det: "Det er en retroaktiv indlæggelse (man aktiverer noget, der tidligere var gældende)" – men som Retslægerådet altså har bestemt.

I 2008 bliver Salla sammen med syv andre mænd - i en større bil med tyske nummerplader - anholdt af politiet. Historien som han fortæller den er:

Den store vogn viste sig at bære på en hemmelighed; nemlig et større parti narkotika, der var ophængt under bilen. Altså en narkosmugling, som Salla intet anede om. Han var sammen med en skakven og de ville gerne køres til en klub, og føreren af bilen tilbyder venen og Salla at køre med. Salla kendte ingen af de andre i bilen. Alligevel blev han ligesom sin skakven mistænkt for medvirken i narkosmugling og dette udløste for Salla en anbringelsesdom på max. 5 år.

Salla var jo allerede stemplet som psykisk syg efter voldsmandens overgreb - altså mange år inden anholdelsen - og han nu

via en læge fejlagtigt var blevet erklæret for mulig "paranoid skizofren". Der har siden hen været to læger inde over, som var uenige om diagnosen. Salla har aldrig modtaget antipsykotisk medicin som behandling. Den ovennævnte diagnose er ikke blevet stadfæstet – og alligevel - det der kommer til at ske - gør forløbet på nu over 5 års ophold på retspsykiatrien SHH - endnu mere uforståeligt.

Under en senere retssag beder en dommer om to års forlængelse af behandlingsdommen. En ny beskikket advokat kommer til og bistsandsværge bliver hans ex-kone, hvilket han først senere får at vide. I 2010 får Salla afslag på erstatningssagen, som altså har løbet i en lang årrække. Erstatningsnævnet er dog utilfreds med kommunens beslutning om afslag på erstatning. Der er i alle årene sket fejl på fejl fra bl.a. kom-

munens side, f.eks. kan kommunen ikke finde Sallas sag (tre gange er disse papirer forvundet) – skiftende advokater, undersøgelser hos lægen, psykologsamtaler, m.m. pågår. Papirerne sendes til psykolog, hvor ventetiden er et år.

Salla får tilbud om at få serbokroatisk psykolog, men der sker intet mens erstatningssagen starter op, og hvor der var mest brug for hjælp. – Men kommunen vil ikke indrømme, at der er sket fejl i retslægerådets afgørelse. Salla har ikke modtaget antipsykotisk medicin, og under opholdet på R4 har han heller ikke fået medicin.

Over disse mere end fem års anbringelse på retspsykiatrien har Salla haft en eksemplarisk opførsel. Han har f.eks. fået stillet et helt værksted i kælderen til rådighed for sin ekspertise som finmekaniker af pc'er,

tablets, ure og lignende, som han reparerer for personaler og indlagte.

Nils og jeg blev inviteret ned i værkstedet efter afslutningen af interviewet – sikke en orden der herskede der – og mens vi blev vist rundt, kom der flere og bankede på døren for at høre hvor langt deres indlevering af "gear" var nået. Ingen tvivl om at dette arbejde/denne beskæftigelse gør det lidt mere tåleligt at udholde den lange ventetid. (Se foto!)

Artiklen her kunne blive meget, meget længere hvis vi skulle have hele Sallas beretning med. Vi kan kun håbe på, at denne meget ulykkelige sag snart får en ende og at Salla kan få sin berettigede erstatning og blive udskrevet.

Interview med SYGEPLEJERSKEN MARIA

NIELS H. ANDERSEN
SKRIBENT OG FOTOGRAF

Det åbne afsnit på Sct. Hans Hospital ligger naturskønt med udsigt til Roskilde Fjord med Boserup Skov som nærmeste nabo. Hver time kører der offentlig transport ind til Roskilde. Turen hertil varer omkring 15 minutter. Patienterne har fri udgang i op til 3 timer om dagen. De kan søge weekend orlov og særlig udgang, efter skøn.

Maria startede som sygeplejerske på det åbne retspsykiatriske afsnit i oktober 2014. Hun nyder den særlige sygeplejefunktion, der er på et sted, hvor patienterne skal opholde sig meget længe. Sommetider er patienterne boende på afdelingen i mere end fem år.

Det at have tiden til at følge patienten er meget afgørende og tilfredsstillende. ”Jeg har arbejdet på et lukket afsnit i Hvidovre, hvor jeg dagligt måtte høre mig selv sige til patienterne, du skal vente, vent lige, vent, vent.”

”Det fysiske rum er alt for småt og kompakt på en lukket afdeling, når man ikke kan gå ud ad døren. Der opstår voldsomme episoder, som der bruges meget tid på. Det er nødvendigvis ikke dem, der er mest farlige for sig selv, der er de udad reagerende og personalsøgende patienter.” Maria sænker stemmelejet fra intenst til reflekterende mildt og siger. ”Her er der tid til at tale med patienten.

Hvor jeg på min egen krop mærkede en udbrændthed og utilfredsstillelse, når jeg gik hjem fra mit gamle job. Jeg havde ikke tid til at få snakket med patienterne, her på SHH har jeg langt større mulighed for at få gode relationer til patienterne på afdelingen. Der er noget ved det, når der er nogle mål at arbejde med. Her er det en god investering at danne gode relationer til patienterne. På

en lukket afdeling, kunne en patient blive udskrevet dagen efter indlæggelsen.”

Maria var oprindeligt uddannet som social- og sundhedsassistent i år 2000. Hun var med i et kollektiv for aktive misbrugere. Altså et sted, hvor borgere, der havde valgt at fortsætte et dagligt liv med stoffer og alkohol kunne leve uden et krav om at blive behandlet med f. eks. antabus. ”Jeg oplevede at det handlede meget om konflikthåndtering og samtidig med, jeg var gravid, måtte jeg forlade dette job, selvom det var meget spændende.”

Efter barsel læste Maria til sygeplejerske. Når hun kigger tilbage er Maria glad for, hvor hun er i dag. ”Ude i de socialpsykiatriske bosteder sker der mange tragiske begivenheder. Der er ikke de samme muligheder som på hospitalerne. Der er usikkert på nogle bosteder. Jeg synes, at man i bofællesskaberne skulle have en bedre form for visitering. Så folk med et misbrug og folk uden et misbrug, ikke bliver blandet sammen. Det er ikke rimeligt.”

Maria har fundet en pind at sidde på, der giver hende udfordringer og vigtigst af alt - der er plads, tid og fysiske rammer, som er med til at danne ro og fordybelse både fagligt og mentalt til den gode samtale og den nødvendige pleje. Hun er glad for, at der ikke er 3-holdsskift. ”Jeg kan ikke forstå, hvorfor personalet så mange steder SKAL være på skiftehold, når det er videnskabeligt dokumenteret, at det er usundt. Det er vi ikke her, hvor jeg arbejder i dag. Lad da folk selv bestemme, hvornår de vil arbejde.”

Hvordan undgår man udbrændthed? spørger jeg Maria.

”Her på hospitalet er der mulighed for efteruddannelse, kurser og løbende faglig opdatering samt at man selv er ansvarlig for at søge nyeste viden inden for området.

”Når de ansatte trives, så smitter det af på patienterne, og det er dem vi er her for, slutter Maria.”

Interview med Benjamin - "Diamonds are forever"

RETSPSYKIATRIEN SET INDEFRA

AF INGER-LISS CHRISTOFFERSEN
Freelance journalist

Det er blevet onsdag i januar 2015 og Nils og jeg står igen foran døren til R4 på Sct. Hans Hospital (SHH) og ringer på. Vi skal møde Benjamin og lave et interview med ham om, hvorfor og hvordan han er havnet på retspsykiatrisk afdeling.

Benjamin er født på Rigshospitalet og er søn af en tysk mor og en far fra Cameroun - en nydelig muskuløs og velplejet mand på 36 år. Benjamin er meget veltalende og intelligent og ivrig efter at fortælle os sin version af de sidste 5 års indlæggelse inden for retspsykiatrien. De første 25 måneder sad han i isolation i Vestre Fængsel. Her fik han at vide af fangevogterne, at han var alderspræsident. Han havde siddet der længst. Fordi Benjamin havde en dom til behandling, var han fejlplaceret og fik erstatning fra politiet, da han skulle have været hospitalsanbragt i stedet for. Han fik hen ved 200.000 kr. i erstatning.

Jeg behøvede ikke at stille det første spørgsmål for Benjamin fortalte ivrigt om sin nyopstartede virksomhed med eksport og import af både guld og diamanter fra egen mine i Afrika. Set i lyset af at han lever her bag murene med tre timers udgang dagligt, som han netop er blevet tildelt, er det forståeligt at han er så optaget af sin nye forretning, som altså kan styres, mens han sidder her efter en anbringelsesdom med lang tids indespærring bag sig. Det er overraskende - jeg havde ikke forventet at møde en mand, som så positivt og ikke fordømmende fortæller om sit liv og opholdet her på SHH.

Gentagne mentalundersøgelser viser ingen tegn på psykisk sygdom og Benjamin får heller ikke psykofarmaka - ryger ikke - dyrker motionstræning med maskiner - og ser frisk og sund ud. Han er også meget smilende og beretter let om, hvad der er sket i hans lange forløb i psykiatrien. Benjamin får ingen medicin og siger selv, at han spillede sindssyg (skizofren) under mentalundersøgelsen - i håb om at få en dom til anbringelse i stedet for fængselsstraf. Der er lidt flere frihedsgrader ved sådan en dom.

HVORFOR ER BENJAMIN ENDT HER PÅ ÅBEN RETSPSYKIATRISK AFDELING, OG HVAD SKETE DER I 2010?

Benjamin fortæller om en konflikt, der var mellem en mandlig genbo, efter at hans mor døde. Han forsøgte at tale med manden, der ikke ville åbne døren, hvorefter han hakkede sig igennem med en økse. Det udløste en voldsom anholdelse, hvor han blev varetægtsfængslet i isolation på Vestre Fængsel i 2010.

Der er foretaget tre mentalundersøgelser bl.a. på KAS Nordvang (nuværende Psykiatrisk Center Glostrup, red) hvor Benjamin fortæller os, at han spillede sindssyg og derfor modtog medikamentel behandling på hospitalet igen ca. ½ år. - I 2013 fortæller han, at han har spillet sindssyg, men at han ikke vil være skuespiller mere. Først ved den fjerde undersøgelse bliver han erklæret rask. I 2008 havde lægen haft en samtale med hans søster om, hvordan det gik med ham. Søsteren fortalte, at det gik godt og om en episode med nogle indbrud i et sommerhusområde, hvor Benjamin holdt ferie, som gjorde at han var ekstra vagtsom på lyde om natten. Han havde hørt det, som om der var nogen, der listede rundt. Men ved daggry opdagede han, at det var køer, der gik i en fold op til sommerhuset. Det grinte søsteren, hendes mand og Benjamin meget af. Hun forklarede, at det havde hun nævnt for Benjamin, da også hun tidligere havde troet, at det var skridt, hun hørte, i stedet for køer. Ud fra denne historie gør lægen en fjer til fem høn. Benjamin bliver genindlagt på dette grundlag. Senere blev han kaldt til samtale med lægen og denne fastslog, at han led af paranoid skizofreni, hvorefter han blev afhentet af politiet af tre betjente uden nogen videre forklaring.

Benjamin har ikke senere modtaget medicinsk behandling for den påståede diagnose, skizofreni. Det vil sige, at han ikke har fået medikamentel behandling de sidste 5 år, trods det, at han har fået en dom til behandling. Det skyldes, at man fandt ud af, at han alligevel ikke var sindssyg. Benjamins sagsomkostninger, efter at have siddet i isolation, beløb sig til en halv mio. kr., som han betalte kontant - det kunne

lade sig gøre, fordi han havde fået udbetalt en arv på flere millioner efter sin afdøde mor.

På retspsykiatrisk afd. her på SHH har Benjamin været mistænkt for narkohandel af en medpatient. Der var blevet anbragt narkotika på hans værelse. Han har også været udsat for to mordtrusler. Politiet undersøgte hans værelse uden at finde narkotika. Sagen blev rapporteret og siden henlagt. Behandlingsdomme i Danmark er steget markant de sidste 10 år. Benjamin mener, der findes korrupte advokater, politi, retslæger m.v. samt at medicinalindustrien også har en stor indflydelse og at fængslerne mangler pladser - derfor kan det tænkes, at flere end egentligt nødvendigt får en anbringelsesdom.

BESØGET PÅ BENJAMINS VÆRELSE: Nils og jeg blev efter interviewet inviteret ind på hans værelse for at se et abstrakt og farverigt maleri, han har malet med tre ægte diamantrestikker, som sidder i lærredet og kan tages ud og bæres i ørerne. Rammen er lavet med ægte 24 karat bladguld. Det var ret flot og unikt med de diamanter. Jeg har aldrig selv haft den tanke, selvom jeg har malet abstrakt akryl siden 2006 - og jeg blev stærkt inspireret til at bruge ideen.

Benjamin skaber i den grad sin egen hverdag her på hospitalet, ved at starte sin egen guld- og diamantforretning op samt at male. Han har f.eks. doneret et maleri til Kræftens Bekæmpelse, som blev solgt på auktion for 13.000 kr.

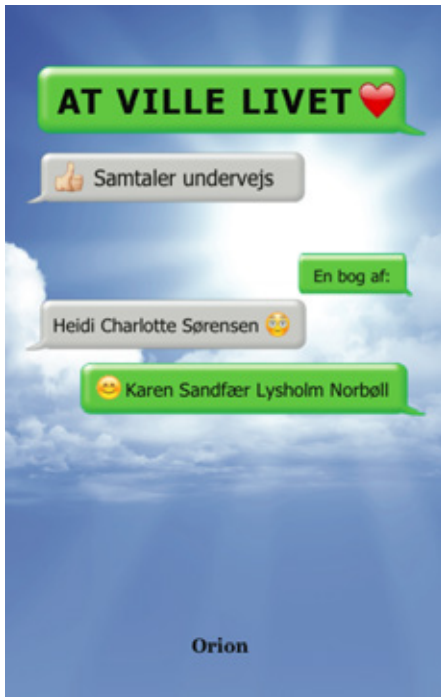
BENJAMINS FREMTIDSPERSPEKTIVER:

- At beholde sin positive tankegang og inspiration: Som Benjamin siger: "Lad en cigar være en cigar, hvis der ikke kommer røg ud af den." Citat af Sigmund Freud.
- At fortsætte med at få millionerne til at trille ind fra guld- og diamantminen.

Vi håber det bedste for Benjamin, og at hans sag snart må afsluttes på en retfærdig måde.

Benjamin vil gerne kontaktes, hvis nogen vil høre nærmere til hans historie: Tlf. 53764619 - goldanddiamondmines@gmail.com

BOGANMELDELSER

AT VILLE LIVET

Bostedet Orion har udgivet en rejsebog. En smuk og følelsesmættet rejsebeskrivelse, faktisk to parallelle rejsebeskrivelser. To menneskers vej fra hvad der kan kaldes negativ livskvalitet til positiv livskvalitet.

Kan anbefale andre der har mod på en sådan rejse, at hente inspiration i denne bog. Måske er det en god ide at finde en rejsekammerat til turen for at kunne lytte og støtte hinanden gensidigt, når de sjælelige landskabsoplevelser skal fordøjes og lægges i depot i erindringerne.

At ville livet

Samtaler undervejs
ISBN 987-87-997-662-0-8

BO STEEN JENSEN

DET GRANSKEDE LIV

Om hvordan vi mister og finder os selv

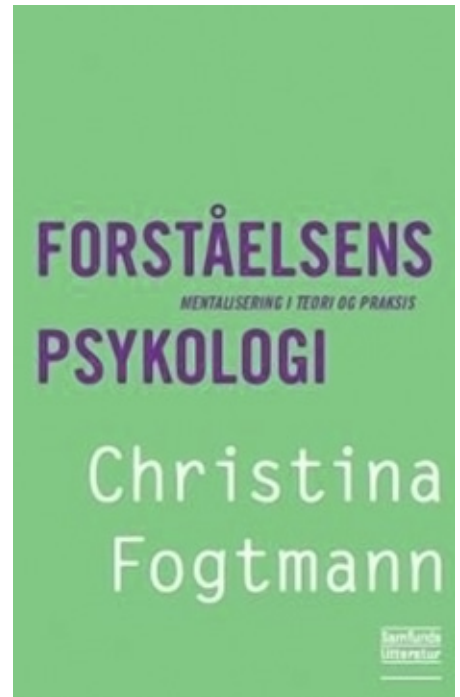
Stephen Grosz har samlet en mængde korte case-stories, som alle på en eller anden måde indeholder inspirerende og fremadrettet pointe.

Man kan bruge bogen som en art postil (opslagsbog) hvor man finder de ting der passer til ens spørgsmål, via inddelingen i hovedafsnit. Fornemmer ikke at bogen skal læses forfra og til sidste side i en lang læsning. Men at den netop kan bruges som inspirativ tankegangsættende idesamling. Netop fordi eksemplerne er korte og dagligdags er de gode, og at de bygger på den amerikanske hverdag, bør ikke give problemer, fordi de er så almene.

Det Granske Liv

Stephen Grosz
Gyldendal
ISBN 978-89-02-16482-4

BO STEEN JENSEN

NOGET OM SPEJLINGSFORVENTNINGER

I forbindelse med omtale af noget forskning omkring depression, især om kommunikationen mellem behandlere (omsorgspersoner) og de deprimerede, kom jeg på sporet af bogen Forståelsens Psykologi. Mentalisering i teori og praksis. Af Christina Fogtmann.

Bogens tema taler bl.a. om spejlingsforventninger. Altså de forventninger vi har til de fysiske og verbale svar, vi forventer når vi spørger eller taler eller på anden måde udtrykker behov. Vil andet sted vende tilbage til nogle af teorierne i bogen, her blot nævne den, hvis nogle har mod på at kaste sig ud i den.

Forståelsens Psykologi

Christina Fogtmann
Samfundslitteratur.
ISBN 978-87-593-1913-

BO STEEN JENSEN

PSYKISK SÅRBAR MAD OG MINDFULNESS

FOREDRAG TIRSDAG DEN 28. APRIL 2015 KL. 14.00 - 16.00

DIANALUND BORGERHUS, SØMOSEVEJ 44
4293 DIANALUND

At være psykisk sårbar kan være en stressbelastning for kroppen. Mange psykisk sårbare har oplevet traumer, hvor kroppen reagerer med stress.

Mindfulness er en anerkendt metode og et værdifuldt redskab ift. angst, stress og depression. En metode til at øge koncentration og til at styrke det psykiske forsvar. Mad er en af grundstenene, der skaber energi og overskud og som både kan gavne og forværre stress og sårbarhed. Det vi spiser, og hvordan vi spiser har betydning for krop, psyke og hjerne.

Psykiater og specialist i traumer og stress Sussie Bengtsson og kostkonsulent Birgitte Flensholt sætter fokus på psykisk sårbarhed og stress med anvisninger og inspiration til at bruge mad og mindfulness som støtte i hverdagen.

DU FÅR VIDEN OM:

- Hvad sker i krop og nervesystem ved psykisk sårbarhed og stress?
- Hvad er sammenhængen mellem traumer, sensitivitet og psykisk sårbarhed?
- Hvad er mindfulness og hvorfor gavner det krop og nervesystem?
- Hvordan hænger mad og psykisk sårbarhed sammen?
- Hvad er godt at spise?

Du får inspiration og metoder til at mindske stress, øge livskvalitet og finde glæde og ro over det nære i hverdagen. En kombination af praktiske anvisninger og enkle mindfulness øvelser.

SUSSIE BENGTSSON
WWW.SUSSIEBENGTSSON.DK

SUSSIE BENGTSSON, PSYKOTERAPEUT MPF,
CHOK/TRAUMETERAPEUT, KUNSTTERAPEUT

Mange års erfaring som psykoterapeut i psykiatrien med individuelle samtaler, mindfulness og kunstterapi. – Kurser, foredrag, undervisning og individuel terapi.

BIRGITTE FLENSHOLT
WWW.FLENSHOLT.DK

BIRGITTE FLENSHOLT, ERNÆRINGS- OG
HUSHOLDNINGSSØKONOM, PSYKOTERAPEUT

Mange års erfaring i arbejdet med mad som en del af behandling i psykiatri og misbrugsbehandling. – Undervisning, foredrag, kostvejledning og skribent.

HAR DU BEHOV FOR EN FRIVILLIG BISIDDER?

Skal du til møde med en sagsbehandler, læge, anden behandler eller myndighedsperson?

- Har du svært ved at bevare overblikket?
- Er du i tvivl om, hvordan du får dine tanker og ønsker formuleret?
- Har du brug for en at støtte dig til?

Føl dig mere tryk med en bisidder ved din side

En frivillig bisidder er en person, der ulønnet går med dig, når du f.eks. skal mødes med kommune, jobcenter, læge, klagens navn, advokat eller andet.

- Bisidderen kan tilbyde dig en samtale både før og efter mødet.
- Bisidderen har tavshedspligt.
- Bisidderen har gennemgået et bisidderkursus eller anden form for træning
- Bisidderen er vurderet egnet til opgaven
- Bisidderen er ikke en ekspert, der fører sagen for dig, men derimod en uvildig sparringspartner, som du kan drøfte din situation med.

LAP's frivillige bisiddere har selv på den ene eller anden måde haft berøring med det psykiatriske behandlingssystem.

Det er uden udgifter for dig at benytte en bisidder fra LAP.

Sådan får du kontakt til en bisidder fra LAP's bisidderkorps:

- Henvend dig til LAP's sekretariat i Odense på tlf.: 6619 4511 eller pr. e-mail: lap@lap.dk
- Oplys navn og tlf. nummer og giv en kort beskrivelse af til hvad, hvor og hvornår du har brug for en bisidder.
- LAP vil hurtigst muligt forsøge at finde en ledig bisidder, der kan og vil påtage sig opgaven.
- Henvend dig gerne i god tid, så vi har mulighed for, at give dig den bedste service.
- Bisidderen kontakter dig, og I aftaler nærmere om, hvordan I vil forberede jer på det eller de møder, hvor du ønsker bisidderens medvirken. Om muligt ved at mødes eller evt. pr. tlf.

LAP OF HUMANITARIAN indmeldelses blanket

NAVN: _____

ADRESSE: _____

FØDSELSDATO OG ÅR: _____

POSTNR. OG BY: _____

KOMMUNE: _____

REGION: _____

EVT. TLF: _____

EVT. EMAIL: _____

JA Jeg er nuværende eller tidligere psykiatribrunder og ønsker medlemskab af LAP: 125 kr. årligt

JA Vi er psykiatribrugere og ønsker kollektivt medlemskab af LAP for vores forening/værested/institution m.v. [kontakt sekretariatet]

JA Jeg er ikke psykiatribrunder, men ønsker abonnement på Medlemsbladet LAP: 175 kr. årligt

JA Vi ønsker abonnement på Medlemsbladet LAP til vores institution/forening: 300 kr. årligt

JA Individuelt støttemedlemskab: 200 kr. årligt

JA Kollektivt støttemedlemskab: 600 kr. årligt

INDMELDELSE KAN OGSÅ
FOREGÅ PÅ WWW.LAP.DK

LISTE OVER KOLLEKTIVE MEDLEMMER I LAP

Aktivhuset Freya	2670 Greve	Mandagsklubben i Vejby Vest	8240 Risskov
CSD Aktivitetshuset	5000 Odense C	Muhabet	1800 Frederiksberg
Banehuset	4450 Jyderup	Multihuset Isefjord	4300 Holbæk
Blåkærgård	8800 Viborg	NABO-Center Amager	2300 København S
Botilbudet Skovsbovej	5700 Svendborg	Netværkscaféen	7700 Thisted
Bofællesskabet Kirsten Marie	2800 Kgs. Lyngby	Netværkstedet Thorvaldsen	1871 Frederiksberg C
Brugerrådet f/Social Psyk. Jammerbugt Kommune	9440 Åbybro	Nordfyns Psykiatricenter	5471 Sønderød
BUPS - Brugerudviklingsprojekt for Psykisk syge & Sårbare	2820 Gentofte	Nørremarken	8800 Viborg
Café Aroma	5700 Svendborg	Outsideren	2200 København N
Café Utopia	7500 Holstebro	PH - Aktiv	8600 Silkeborg
NABO-Center Amager	2300 København S	Regnbuehuset	2630 Taastrup
Center Nørrebro	2200 København N	Sind klubben i Hillerød	3400 Hillerød
Dag- og Botilbudene i Hinge	8620 Kjellerup	Skejbyhave	8200 Århus N
Den Blå Café	7430 Ikast	Skiftesporet	7400 Herning
Den Grønne Gren	8900 Randers C	Socialpsykiatrien og Aktivitetshuset Støberiet	2750 Ballerup
Den Gule Dør	4600 Køge	Socialpsykiatrien, Botilbud	4640 Fakse
Det Gule Hus / Askovgaarden	2200 København N	Socialpsykiatrisk Center	4330 Hvalso
Det Hvide Hus	2820 Gentofte	Socialpsykiatrisk Center Rosengaarden	6900 Skjern
Flydedokken	7000 Fredericia	Stoppestedet	5000 Odense C
Forvandlingsværkstedet	2650 Hvidovre	Støttecentret	6960 Hvide Sande
Fountain House, København	2100 København Ø	Støttecentret	6950 Ringkøbing
Gallohuset	8000 Århus C	Støttecentret	6900 Skjern
Haslekollegiet	8210 Århus V	Støttecentret	6920 Videbæk
Huset i Overgade	9800 Hjørring	Sundbygård	2300 København S
"IFK 98" – Kæmperne	2200 København N	Sølvagergård	4293 Dianalund
Lyspunktet	4500 Nykøbing Sj	Værestedet Perronen	4800 Nykøbing F
Mamma Mia	2400 København NV	Værestedet Væksthuset	8700 Horsens

Store Glasvej 49, 5000 Odense C

POST

Sendes ufrankeret
Modtageren
betaler porto

LANDSFORENINGEN AF NUVÆRENDE OG TIDLIGERE PSYKIATRIBRUGERE

+++ 15714 +++

7993 Sydjylland-Fyn USF B

KOMMUNALE GRUNDFORENINGER

FAP MIDTVEST:

v/Lone Toustrup, toustrup67@hotmail.com

LAP ÅRHUS:

Skovagervej 2, 8240 Risskov, jp@antv.dk,

www.psykiatribrugere.dk

Lise Jul, Telefon: 2014 2422

Tom Jul Pedersen, Telefon: 2988 4532

Bjarne Thykjær Poulsen, Telefon: 2578 6598

LAP SILKEBORG:

Kontakt til netværksgruppe:

Inge Wistoft Vestergaard,

Telefon. 4043 3287, iwistoft@hotmail.com

LAP VIBORG OG SKIVE KOMMUNER:

Formand: Ingelise Jacobsen, Telefon 8667 3022/

2329 1532, i.jacobsen1951@gmail.com

Kasserer: Leif Andreasen, tlf. 6080 2023

Sekretær: Torben Grønbæk Nielsen, tlf. 9757 2479

LAP RANDERS:

v/Anette Rousing,

Telefon 2733 5713, lapranders@gmail.com

LAP HORSSENS KOMMUNE:

v/Jørgen Gade, Nørregade 52, 3. th. 8700 Horsens,

Telefon: 5052 4553

LAP NORDSJÆLLAND:

v/Steen Moestrup, Langbjerg Park 57, 3400 Hillerød

Telefon: 2822 2765, steen@lap.dk

LAP ROSKILDE OG OMEGN:

v/Niels Laursen, Grønnegården 572 B, 2670 Greve

Telefon: 4390 5268, nielsoglaursen@youmail.dk

LAP Roskilde har træffetid anden torsdag,

hver måned kl. 14.00 -16.00 hos PsykInfo,

Kornerups Vænge 9, st. tv., 4000 Roskilde

Kig ind, vi byder på gratis kaffe/te/kakao og

frugt eller et stykke kage. Du er altid velkommen!

LAP VESTSJÆLLAND:

v/Valentina Trantel Djurhuus-Andersen

Lundtoftevej 4, 4293 Dianalund

Telefon: 2255 1046, v.djurhuus@gmail.com

LAP HOLBÆK:

v/Bruno Madsen

Telefon: 4053 6067, madsen76bruno@gmail.com

FAP KØGE OG OMEGN:

v/Mikhael Saxtorph,

Telefon: 6062 2844, sax@lap.dk

LAP NÆSTVED OG OMEGN:

v/Hanne Wiingaard, Suså Landevej 37, 4160 Herlufmagle

Telefon: 2163 7314, wiingaard@pc.dk

LAP KØBENHAVN/FREDERIKSBERG:

Vesterbrogade 103, 1., 1620 København V. Tlf. 33 26 16 23

v/formand Cornelius Christiansen, cornelius@lap-kbh.dk

LAP HOVEDSTADEN NORD-VEST:

v/Rigmor Sofia Sommer, Marklodden 37, 2760 Måløv

Telefon: 44 66 20 28, ridde@webspeed.dk

LAP KØBENHAVNS OMEGN:

v/Lars Arredondo, Dalstrøget 104, st., 2870 Dyssegård

Telefon: 3956 4802, larsa@tdcadsl.dk

LAP GULDBORGSUND OG LOLLAND:

www.123hjemmeside.dk\LAPguldborgsund

Formand: Jens Rasmussen, tlf. 2944 4909, stopop@live.dk

Næstformand og kasserer: Erik Warburg, tlf. 5094 7936, erik.

warburg@live.dk

KONTAKTPERSON I SVENDBORG KOMMUNE:

Ulla Pedersen, Støberbakken 8, 1.tv., 5700 Svendborg

Telefon: 6220 1509

REGIONALE GRUNDFORENINGER

LAP NORDJYLLAND:

v/ Henriette Steffensen

Carl Rothes Vej 138, 9210 Aalborg SØ.

Telefon: 4031 6525, henriettes_postkasse@hotmail.com

LAP MIDTJYLLAND:

v/Tom Jul Pedersen

Telefon: 2988 4532, tomjulpedersen@lap.dk

LAP SYDDANMARK

v/ Herluf Dalhof, Søren Krogsvej 8 F, 6091 Bjert,

Telefon: 75 57 72 49, h.dalhof@hotmail.com

LAP REGION SJÆLLAND:

Midlertidig kontakt:

Alicia Johansen, alicia.j@webspeed.dk

Hanne Wiingaard, wiingaard@pc.dk

LAP REGION HOVEDSTADEN:

v/Bo Steen Jensen

Telefon: 3969 3388 / 2578 3388, zentao@oncable.dk

KONFERENCE

Sunderere liv i socialpsykiatrien

Her i vinter blev der holdt en konference i Århus med titlen "Et sundere liv i socialpsykiatrien". Vi ved jo godt at sindslidende lever kortere tid end andre; de drikker, spiser og ryger for meget samt bevæger sig for lidt - det er den korte version. På konferencen skulle man komme med tips og tricks, som personalet skulle implementere i deres arbejde. De var mødt talstærkt frem fra hele landet, traditionen tro flest kvinder.

Af konkrete ting kan nævnes, at servere mindre portioner, drikke vand i stedet for sodavand samt dyrke motion. Det var det personalet kunne "styre", der var fokus på. Man ønskede ikke at være for "pegefingertige" over for brugerne, altså være for skrappe. Derimod skulle de i det skjulte puffe dem i den rigtige retning. Det hedder også "at nudge", et engelsk ord man vil bruge meget fremover. Det blev illustreret ved hjælp af en silhuet af en elefantmor, der puffede sin lille unge bagi med snablen. Den nærmest kærtægner poden, som man kan se på fotoet.

Det "at nudge", blev konkretiseret af filosofen Pelle Guldborg Hansen, som tilmed er formand for Dansk Nudging Netværk. Det at prøve at styre folk i en bestemt retning uden at de er klar over det, prøvede han i Københavns Lufthavn, hvor folk skal gå uden for, for at ryge på et bestemt sted. Det er der desværre nogle, der ikke gør. For at afkode rygernes adfærd, blev der hyret nogle spioner, der skulle følge efter dem, for at se hvad de gjorde samt ikke gjorde. For at spionerne ikke skulle blive afsløret i at stå og glo, fik de hovedtelefoner på, så troede rygerne, at de havde opmærksomheden på musikken (der ikke var der), og så kunne rygernes adfærd kortlægges. Løsningen blev, at man flyttede en bänk hen i rygerområdet, tilmed sad rygerne og røg på terrorklodserne, som er nogle store, firkantede granitsten, der skal forhindre, at biler med sprængstof køres ind i lufthavnen. Dem kunne man slibe spidse - dette ville dog koste 10.000 kr. per sten. Så ville rygerne nærmest blive udsat for terror.

Konklusionen på det hele var, at man fik 20 % flere til at gå det rigtige sted hen, ved hjælp af bænke, pile osv., men dog ikke alle. "Så skulle vi stå med en pistol", sagde Pelle Guldborg Hansen konkluderende.

Konferencen var rigt illustreret med diverse fotos. Man havde virkelig gjort sig umage for at give et visuelt udtryk. Det audiotive var der selvfølgelig også tænkt på. Der var mange foredragsholdere, som gav et godt indblik i den svære kunst, at få brugerne til at gøre noget, de ikke har lyst til. Efter frokosten var der workshops, hvor man kunne høre om konkrete tiltag rundt om i landet samt debattere med de andre. Det hele bliver sammenfattet i et inspirationskatalog, hvor man, som de skriver, kan "få konkrete bud på, hvordan sundhed kan masseres ind i hverdagen på botilbud, aktivitetstilbud og i bostøtten". Et tiltag der forhåbentlig, giver mere livslængde til brugerne i sidste ende. Tak for en god konference, samt tak for at man endnu engang prøver på at forbedre dagligdagen for dem, der bruger psykiatrien.

TOMJUL PEDERSEN

JEG HOLDER AF HVERDAGEN MEST AF ALT HOLDER JEG AF HVERDAGEN

KÆRLIGST MICHAEL KROG

Vier stadig i den kolde tid, hvor vi godt må have lov til være gode ved hinanden. Det kan vi vist godt tillade os, selv om julens trængsler og alarmer er overstået. Den varede længe og kostede mange penge. Det kan godt være, at julen ikke er optimalt eller lykkeligt overstået. Men derfor kan vi godt beholde lidt af det, der burde være meningen ved højtiden, og forlænge det der ikke koster penge eller stress, men måske uløjlighed. At tænke på næsten.

En af eftervirkningerne efter festen er, at ved denne tid plejer landets psykiatriske afdelinger at overbelægges. Der er mange sår, der skal heles.

Peter Faber skrev ordene om trængsel og alarm og at vende op og ned på alle ting. Jorden med thi den er falsk og hul. Peter Faber fik en gade på Nørrebro opkaldt efter sig.

Dan Turéll fik en plads opkaldt efter sig i Vangede. Pladsen er en række rustroede bogstaver omkranset af en grøn 46 meter lang bæk. 46 meter – en meter for hvert år han levede. Bogstaverne er inspireret af et citat: Alfabetet er mit legetøj.

Pladsen ligger på vejen tæt på Stolpegården, hvor Psykoterapeutisk Center Stolpegård ligger. Før hed det Montebello og var omtalt i Dans gennembrudsværk 'Vangedebillede', som det sted i Gentofte hvor lossepladsen og sindssygeanstalten blev anbragt.

Jeg holder af mange ting. Som Dan Turéll holder jeg mest af alt af hverdagen. Jeg holder også af digte – og digtere.

En af dem ville have fyldt 100 år i år. Det er Halfdan Rasmussen. Han blev mest kendt for sine sjove tosserier og "vrøvlevers". Vrøvlevers er sat med flueben, da de ikke altid kun var vrøvl. Halfdan Rasmussen skrev også såkaldt alvorlige digte. I et af dem skriver han: 'Jeg skriver sjove digte. Jeg skriver osse triste. De første læser andre folk. Selv læser jeg de sidste.'

Jeg kom til at kende en af dansk fjernsyns Grand Old Men. Han var oprindeligt uddannet typograf, men arbejdede sig frem til at være vært på TV-Avisen og vært på store tv-programmer som den første udsendelse i farver. Han var en af de første journalister, som satte sin personlighed foran sig. Men i modsætning til i dag, hvor journalisterne ofte kan skygge for historierne, så var han ét med historien og forstærkede den snarere end skyggede for den. Han havde sine meningers mod og var glad for lune Larsen (Kim), men kunne ikke fordrage flyttemand Olsen i Huset på Christianshavn. Han kaldte det 'forloren bajeridyl'.

Politikens satiriske hjørne ATS – At Tænke Sig, kaldte ham Flemming de Madsen. Det franske 'de' kom, efter at han flere gange havde været på tomandshånd med den franske frihedshelt, præsident og general Charles De Gaulle. De Gaulle mente i øvrigt, at det var svært at regere et land med over 270 forskellige oste.

Madsen var også lun og fik af og til lov til at brillere med en kommentar. Et af de mange guldkorn var da han ville illustrere valgkampsretorik og talerteknik især. Madsen stod foran et bur af gæs og hver gang han hævdede stemmen, skræppede gæssene højt. Det spandt Madsen en opbyggelig historie om politikerne og vælgerbefolkningen på. En lidt trist efterskrift var, at Flemming Madsen, som havde talt med statsoverhoveder, fået daværende statsminister Baunsgaard til at synge 'Sofus ha'r vær't der', været fjernsynsfavorit og vært ved store afslutningsdebatter og valgaftener, blev en meget ensom mand de sidste år af sit liv. Jeg tog af og til ind til cafeteriet på øverste etage af Havemans Magasin (nuværende Føtex) på Vesterbro og mødte ham over en kop kaffe. Jeg tog dog den noget mildere kakao.

På Vesterbro er der endnu en lokalitet opkaldt efter Dan Turéll. Det er også en plads, Onkel Dannys Plads, som ligger mellem Halmtorvet og Købbyen. Lidt tankevækende, når jeg tænker på Dan Turéll som gående gennem byen. Mange af hans skrifter

er baseret og opstået ved vandringer gennem byen. Måske er det fordi, Dan ikke er for fastholdere, at man alligevel vil fastholde ham på en plads og ikke en gade. Jeg kendte ham og opnåede i ung alder at være redaktør for ham i det første nummer af kultur- og livsstilsbladet 'Staccato'.

Jeg kan anbefale alle at lytte til hans og musikeren Halfdan E.'s 'Gennem Byen Sidste Gang'. Det er en tur, jeg ofte selv går. For at mindes Dan og for at mindes og huske mig på de værdier jeg har.

Samtidig med Dan levede også en anden ung mand ved navn Eik Skaløe. Han var musiker, men ville hellere være digter og forfatter. Som også Jim Morrison fra gruppen Doors drømte om. Jim og Doors er der gjort en film om, og nu er der gjort en dansk om Eik Skaløe. Filmen hedder 'Steppeulven' efter bandet 'Steppeulvene'. Gruppen er opkaldt efter den tyske forfatter Hermann Hesses roman 'Steppeulven'. I denne bog er der et helt kapitel med overskriften "Kun for Forrykte". Uddrag af dette kapitel bliver til sangen af samme navn. Plakaten for filmen er fra happeningen, hvor Eik Skaløe med høj hat og blomst i munden sprang i Christianshavns Kanal.

De udgav kun én plade, men til gengæld satte den sig dybe spor i beat- og musikhistorien. Teksterne var ejendommelige, men på dansk. Og det var nyt med det beat. En af de mest kendte strofer lyder: Itsi Bitsi tag med mig til Nepal. Det er nok ikke alle som opfattede, at Itsi Bitsi var kælenavnet for Eik Skaløes både lykkelige og ulykkelige kærlighed til kæresten Iben Nagel Rasmussen. Hun lever stadig, mens Erik tog sit eget liv i Østen.

Jeg kan kun anbefale filmen. Især hvis man, som jeg, er til visionære, idealister, fantastere og først og fremmest drømmere.

Så er der den yderligere krølle, at Iben Nagel Rasmussen er datter af Halfdan Rasmussen. Steppeulven handler om de to kærestefolk, men også om vanskeligheden ved at gøre drømmen til virkelighed. Kan hverdagen leve op til idealerne.

De smukke tanker om frihed, fri kærlighed og fri sex, men hvad så når jalousien alligevel trænger sig på. Hvad med idealerne når virkeligheden er altings prøve.

Jeg gik ikke til fodbold som barn, men i Folketinget, hvor jeg overværede debatterne. Det er naturligvis ikke naturligt for børn, men det gav mig en grundlæggende viden

og empati for politik, og jeg fik begreberne ind med modermælken. Siden har jeg læst mange bøger om politik og politikere.

Uanset virkelighedens – og dagens danske – politik, vil jeg holde fast i filosofen Hannah Arendts ord, om at politik dybest set er kærlighed til verden.

At man simpelthen vil arbejde og kæmpe for at livet skal blive bedre – ikke egoistisk set, men for at andre, man ikke kender og aldrig kommer til at kende, vil få et bedre liv.

Det er for mig klart, at politik ikke er så indviklet, som man gør det til. Men man skal sætte sig grundigt ind i spillereglerne og psykologien bag. Ligesom med journalistik. Det er ikke er så svært at få sine pressemeddelelser og nyheder i medierne, man skal blot – igen – sætte sig ind i processerne, psykologien bag og hvordan journalister arbejder. Både i politik og journalistik skal der 'medvind', situationsfornemmelse og held til. Men medvind og 'det rette øjeblik' kan man selv være med til at skabe og med hensyn til held, er det min helt klare opfattelse, at jo mere man arbejder, jo mere målrettet, jo heldigere bliver man.

Da jeg sad i Landsledelsen arbejdede jeg i flere år på, at vi skulle have en konsekvent og målrettet medie- og pressestrategi, men det havde jeg nu ikke held til at få igennem. Man skal afgive lidt magt, når man kontakter og samarbejder med journalister. Man skal ikke nødvendigvis skrive sine uforbeholdne meninger af karsken bælg, men tænke på hvordan ens meninger passer ind i en journalistisk og journalistens sammenhæng. Til gengæld opvejes den lille magtafgivelse af langt større gennemslagskraft og synlighed i medierne.

Jeg har en lille teori om en af grundene til, at der er så megen kiv og strid i de psykiatriske miljøer og i LAP. Manglen og viljen til at lytte og være åben for samarbejde bunder måske, at så mange psykiatribrugere har mødt uvilje, kampe, modstand og modgang i deres liv. Derfor holder man mere fast på sin egen mening og egen opfattelse af situationen. Når man ikke har fået sin vilje eller sin ret før, så gælder det endnu mere nu om at holde fast i den, når man er blandt 'jævnbyrdige' og mere eller mindre 'ligesindede'. Problemet er blot, at der er mange erfaringer, meninger og opfattelser af psykiatrien. Der er også mange opfattelser af, hvordan verden ser ud og hvordan man skal ændre den.

Mangel på faglig eller personlig erfaring kan således også stå i vejen for at prøve nye måder at arbejde på.

Tilbage til problematikken om at nå ud til medierne og samfundet. Hvis man ikke kender journalistens arbejdsmetoder og hverdag, mener man måske at budskabet burde være så 'godt' og 'indlysende', at journalisten som en naturlighed skulle tage imod det. Problemet er, at der er så ufatteligt mange budskaber og nyheder, som både er gode og dårlige hver dag, at journalisten skal vælge.

Det skal den enkelte seer og læser også, så det kender vi alle. Opgaven er så at gøre budskabet og nyheden så appetitlig, at budskabet bliver valgt/læst/lyttet til. Uanset hvad, lever vi heldigvis stadig i et demokrati, som har sine udfordringer og problemer. Som den engelske statsmand Winston Churchill – engang udtalte: Demokrati er en dårlig styreform, men den bedste der er.

Demokrati skal stå sin prøve hver dag. Også – og især – når det bliver truet. Det danske demokrati er funderet som et samtale demokrati. Meningen er at vi skal lytte til hinanden og tænke over andres meninger og bøje dem mod vores egne. Som jeg har talt om før, er det ikke tilfældigt, at vi er udstyret med to ører og kun en mund. Hvis alle blot råber ad hinanden, bliver det dem, der råber højest, som bliver hørt. Eller også bliver det blot larm.

Det bliver i al fald ikke de bedste argumenter, som vinder. Demokratiet stod også sin prøve den 14. marts og den 15. marts 2015 på Svendborg Hotel, som efterhånden er demokratiets højborg for LAP.

Landsmødet er en folkeforsamling, som vælger den nye landsledelse. I en stridbar tid, kan jeg kun slutte og tænke på PH's ord: Verden har nu hadet mer' end nok. Vi kan kun besvare med at elske.

Jeg kendte engang en kulturminister. Han sagde næsten altid til afsked: 'Vi mødes på barrikaderne'.

Jeg vil sige: Vi mødes i demokratiet. Vi mødes i Svendborg. Hold hovedet koldt og hjertet varmt.

Kys det nu, det satans liv, grib det, fang det før det er forbi. Hav det nu godt og pas rigtigt godt på jer selv!